

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 446

Wydanie P

Poznań, sobota dnia 26 września 1936

Rok 31

Poznań, 25 września.

Widmo etatyzacji wychowania

Prezjdjum Związku Nauczycielstwa Polskiego udało się przed paru dniami do generała Śmigłego-Rydza i, oddając reprezentowaną przez siebie organizację do jego dyspozycji, zakomunikowało, że związek ze swych funduszy ofiarował 100 tysięcy złotych na Fundusz Obrony Narodowej.

Ten patriotyczny gest radykalnej organizacji nauczycielskiej możnaby pozostawić bez komentarzy, gdyby nie był połączony z wystąpieniem politycznym o wysoce niebezpiecznej tendencji.

Oto delegacja złożyła generalnemu inspektorowi sił zbrojnych deklarację, w której „w poczuciu odpowiedzialności za oświatowy odcinek służby państwowej” stwierdza: „że wychowanie i nauczanie jako istotne elementy obrony państwa, muszą pozostawać całkowicie w ręku tegoż państwa”.

Nie pierwszy to przykład nadużywania hasła obrony państwa dla postronnych celów politycznych. Związek Nauczycielstwa Polskiego usiłuje — i to bardzo niezręcznie — wyzyskać to hasło dla wprowadzenia państwowego monopolu wychowania młodzieży, czyli do usunięcia z wychowania wpływów rodziny i Kościoła.

Sprawa dla nas, narodowców i katolików, jest tak jasna, że nie trzeba tutaj rozpatrywać jej bliżej z zasadniczego punktu widzenia. Stojąc na stanowisku współdziałania w wychowaniu trzech czynników: rodziny, Kościoła i szkoły, dążymy do tego, aby w tem współdziałaniu była harmonia, aby w szczególności szkoła nie zwalczała religijnych i narodowych pierwiastków w wychowaniu młodego pokolenia.

Związek Nauczycielstwa Polskiego, eliminując rodzinę i Kościół, a stając na stanowisku monopolu państwowego, chce pod osłoną obrony państwa osiągnąć zupełnie inny cel polityczny. Bo co się kryje w postulatcie całkowitego oddania w ręce państwa wychowania i nauczania młodzieży?

Państwo może spełniać te funkcje przez szkołę, a w stosunku do starszej młodzieży także przez nowo wprowadzone obozy pracy i przez wojsko. Szkoła to nauczyciel, a przeszło 60 procent nauczycieli skupia się w szeregach Związku Nauczycielstwa Polskiego. Zauważmy tutaj, że związek ten domaga się monopolu państwowego nie tylko w wychowaniu, ale i w nauczaniu. Jest to krytyczny przeciwnik prowadzeniu i kontrolowaniu nauki religii przez czynniki kościelne.

Jakie jest ideowe oblicze Związku Nauczycielstwa Polskiego, to wszyscy aż nadto dobrze wiemy. Jako całość pozostaje związek pod wpływami, a właściwie pod kierownictwem masonerii. Nie brak w tem licznie potężnym i wpływom zreszeniu ży-

Znów widmo wojny w Chinach

Stan oblężenia w Szanghaju — Tokio ma dosyć układów — Wojska japońskie zaprowadzają porządek w Chinach — O „strefę buforową“

London. (ATE) Z Szanghaju donoszą, że władze chińskie ogłosiły stan oblężenia we wszystkich dzielnicach miasta, będących pod kontrolą chińską. W koncesji międzynarodowej zarządzono z uwagi na możliwość zbrojnych zajęć między Chińczykami i Japończykami stan alarmowy dla korpusu ochotniczego, składającego się z cudzoziemców. W całym mieście panuje niezwykle napięcie.

W dzielnicy Hongju, kontrolowanej przez Japończyków, patrole dokonują ścisłych rewizyj osobistych każdego przechodnia. Nastrój wśród ludności chińskiej, doskonale pamiętającej jeszcze przejścia z przed 4 laty podczas bombardowania Szanghaju, jest wyraźnie nerwowy. Władze założyły ostry protest w dowództwie japońskim przeciwko obsadzeniu terytorium chińskiego przez Japończyków.

Wiadomości z Tokio stwierdzają, że admiralicja japońska skierowała cały szereg okrętów wojennych na wody chińskie. W min. spraw zagr. oświadczają, że fakt zamordowania pięciu Japończyków w ciągu jednego miesiąca jest równoznaczny ze zorganizowanym terorem. Min. marynarki ogłosiło również niezwykle ostre oświadczenie, które m. in. stwierdza: „Jesteśmy gotowi na wyciągnięcie konsekwencji z położenia. W grę wchodzi godność i honor narodu, floty oraz wojska”.

Nieprowadzenie rokowań z Nankinem wydaje się w Tokju nieuniknione. Twierdzą tam, że w obecnych warunkach nie jest czas na układy z Chinami, a każdy ustny protest jest bezcelowy. Należy działać. Na giełdzie w Tokio zaznaczyła się wybitna wyżka kursów akcji przemysłu zbrojeniowego.

London. (ATE) Z Tokio donoszą:

Dzienniki poświęcają wiele miejsca ostatnim wydarzeniom w Chinach, twierdząc, że można spodziewać się poważnych wypadków. Prasa zamieszcza szereg danych o wypadkach, w których wojska japońskie zmuszone były w ciągu kilku ostatnich dni do czynnego wystąpienia.

Na południu w Pakhoi spokój utrzymuje się dzięki przybyciu eskadry japońskiej, złożonej z dwóch krążowników i 4 torpedowców. Jak dotąd armia chińska nie ewakuowała okolic Pakhoi, pomimo rozkazów marszałka Czang-Kaj-Szeka.

W Hankau po zamordowaniu policjanta japońskiego dowódca trzeciej eskadry adm. Chibino wysadził wojsko, które utrzymuje porządek w mieście.

W Fyn-Tai koło Pekinu dowództwo japońskie musiało otoczyć koszary pułku chińskiego, należącego do 29 armji i zmusić oddziały do wycofania się z miasta, poczem koszary zostały zajęte przez bataljon japoński.

London. (ATE) Donoszą z To-

Dziennik „Nitsi-Nitsi“ zamieszcza wiadomość, że min. spraw zagr. przyszło do przekonania, że Japonja musi zażądać od rządu nankińskiego utworzenia „strefy buforowej“ pomiędzy Chinami a Mandżukuo. Strefa ta składałaby się z pięciu prowincji Chin północnych.

20 grudnia wybory w Poznaniu

Dziś, w piątek, wicewojewoda Walecki podpisał zarządzenie urzędu wojewódzkiego poznańskiego o rozpisaniu wyborów do rady miejskiej w Poznaniu.

Termin wyborów wyznaczony został na dzień 20 grudnia.

Zarządzenie urzędu wojewódzkiego poznańskiego zostało w ciągu dzisiejszego przedpołudnia doręczone zarządowi miejskiemu.

Miasto podzielone będzie na dziewięć okręgów wyborczych i 143 obwodów.

Przewodniczącym głównej komisji wyborczej mianowano adw. dr. Jana Kręglewskiego, a na jego zastępcę prof. uniwersytetu poznańskiego Zygmunta Pietruszczyńskiego. Jako dalszych członków głównej komisji wyborczej powołano adw. dr. Józefa Gidyńskiego i p. Antoniego Wolskiego, a jako ich zastępców pp. Aleksę Sławińskiego i inż. Jana Skotarka.

Gmina Poznań wybiera 64 radnych i 64 zastępców.

Włochy wobec Ligi Narodów

London. (Tel. wł.) Dzisiejszy „Daily Telegraph“ omawiając położenie wytworzone przez uchwałę Zgromadzenia w sprawie delegacji abisyńskiej dochodzi do wniosku, że Włochy najprawdopodobniej nie opuszczą Ligi Narodów, lecz wyrzekną się wszelkiej współpracy z instytucją genewską.

„Times“ stwierdza, że dalsze wstrzymanie się Włoch od prac Ligi Narodów niema tak wielkiego znaczenia, wiadomo bowiem, iż najbliższy krok dla utrwalenia pokoju zrobiony miał być poza instytucją genewską. Najważniejszą reformą, na którą cze-

ka Liga, jest odbudowa Europy w uregulowanym systemie paktów pokojowych.

London. (Tel. wł.) Rzymski korespondent „Daily Telegraph“ donosi, że ambasador francuski wymawiając się chorobą, odmówił wezwaniu rządu i nie przedstawił Mussolinemu francuskiego punktu widzenia na uchwałę genewską.

Rząd francuski postanowił natychmiast wydelegować do Rzymu specjalnego wysłannika, który ma skłonić Mussoliniego do pozostania w Lidze Narodów.

„Chrzty pruskie“

Katowice (AJS) Władze niemieckie, prowadzące systematyczną akcję germanizacyjną, zarówno nazwisk osób prywatnych jak i nazw miejscowości, dokonały ostatnio znowu masowych „chrztów pruskich“. Przemianowano miejscowości — Ujazd na

Bischofstaal, Stary Zjazd na Alt-Bischofstaal, Wielka Płużnica na Marklinden, Kępa na Ambach, Nogowczyce na Wangschütz, Osiek na Karlstaal O/S Poreba na Mariengund, Zawadzkie na Anderaschütte, oraz Szymiszów na Henerstein.

Nie należy przytem zapominać, że oprócz zmiany nazw miejscowości o brzmieniu polskim na niemieckie, zmusza się równocześnie ludzi posiadających nazwiska o brzmieniu polskim, względnie przypominających polskie pochodzenie, do zmiany nazwisk na czysto germańskie.

W Palestynie wciąż wre

London. (Tel. wł.) Według uzupełniających wiadomości z Jerozolimy, w krwawym starciu pod Nablus zabitych zostało przez oddział wojsk brytyjskich, 44 Arabów.

Do drugiego krwawego starcia doszło na wzgórzach Safed w Galilei, gdzie zabitych zostało 40 Arabów.

W jutrzejszem wydaniu głównem:

„WYŻSZOŚĆ NORDYCKA“ I JEJ GRECKI PRZYKŁAD...

przez dr. Karola Stojanowskiego
docenta Uniwersytetu Poznańskiego

wiołów wyraźnie komunizujących (znana sprawa „Płomyka“); z drugiej strony nacisk środowiska, solidarności zawodowa lub osobisty interes wpędziły do szeregów związku także niektórych nauczycieli o poglądach narodowych i chrześcijańskich.

Objęcie przez taki związek monopolu wychowania i wykształcenia młodzieży w Polsce uważamy za nie-

możliwe. Niesłychany jest tupet kierowników Związku, sięgających po rząd dusz narodu.

Opinia kół narodowych i katolickich o działalności Z. N. P. jest ustalona. Kongres skargowski, który niedawno odbył się w Warszawie, potępił tę działalność, jako wrogą dla Kościoła oraz szkodliwą dla narodu i państwa.

M. K.

114110 93 250 455 542 90 820 91 115265 468
114122 275 460 650 752 818 914 93 117064 69 166
231 437 567 613 29 56 753 92 982 118202 405 7

WIELE WYGRANYCH PADA w kol. Dzierżanowskiego GNEZNO, Chrobrego 2

4 732 957 166148 384 465 70 566 777 822 36 955
167091 154 212 62 476 94 501 53 632 94 764 168124
27 76 307 38 78 490 606 723 35 979 84 169025 71

317 754 107077 146 407 502 661 888 108347 574 94
924 109242 82 415 29 876 110313 32 436 708 11331
423 677 921 112135 304 778 113031 313 401 33 522

152032 392 483 578 860 933 153165 342 50 63
654 154193 422 65 521 89 668 770 832 63 155331
49 718 31 832 156113 47 352 570 688 92 802 40 917

CIĄGNIENIE DRUGIE

Po 200 zł na nr.:
110 319 804 1016 508 824 940 2032 362 404 592
98 893 996 3570 86 716 55 4196 290 681 90 5071 404

W czwartek, dnia 24 września 1936 r., zakończyła w Bogu nagle, w 76 roku życia, swój pracowity żywot, nasza najukochańsza i najtroskliwsza matka, babcia, siostra, teściowa, ciocia i stryjenka, s. p.
Józefa z Kowalskich Pawlakowa
Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 27. bm o godz. 3 po południu z kostnicy przy ul. Waly Jana III na cmentarz św. Marciński przy ul. Bukowskiej.

Zawiadamiamy uprzejmie, że z dniem 26-go września r. b. otwieramy RESTAURACJĘ i WINIARNIĘ „UNGARIA“
dawniej „Hungaria“ w Poznaniu przy placu Wolności nr. 14 a.
Dążeniem naszym będzie w nawiązaniu do tradycji tego lokalu, doprowadzić „Ungarię“ do dawnej świetności.

Dnia 24 września 1936 r., zmarł nagle, namaszczony Olejami św., mój najdroższy mąż, syn, brat, szwagier i wujek, s. p.
Juljan Spychalski
w wieku lat 38. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 27. bm. o godzinie 15 z kostnicy cmentarza jeżyckiego.

Duża KAWIARNIA
w mieście na Górnym Śląsku (120 tys. mieszkańców) z pełną koncesją, codziennie koncert, zatrudnia 12 ludzi, jest z powodu choroby zaraz z mieszkaniem na sprzedaż. Cena 25.000 zł. J. Muszala, Chorzów, ul. Wolności 41.

Nieruchomość budynkowa
w Chełmży, powiat Toruń, (Rynek), masywna, dwa składy, dobry punkt handlowy od zaraz korzystnie do sprzedania. Okazja dla blawatnika. Bliższe informacje Komunal. Kasa Oszczędności miasta Chełmży.

SMOCZKI i inne wyroby poleca światowej sławy firma „PRIMEROS“
Polska fabryka wyrobów gumowych. WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWNICTW!!

RZĄDCA GOSPODARCZY
dobry administrator obeznany z hodowlą nasion i ziemniaków jak również z księgowością rolniczą, w ostatniej posadzie przeszło 8 lat czynny, zdolny do samodzielnego gospodarowania majątkiem, lat 31, kawaler, szuka zaraz lub później odpowiedniego stanowiska na większym majątku. Pierwszorzędne referencje. Oferty uprasza się skierować pod zg 14349 do Kurjera Poznańskiego.

FARBRY LAKIERY POKOSTY
Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko
Wodna 13, tel. 53-26, dawniej W. Garbary 39
Pokost czysto lniany z 1,45 za 1 kg. Pokost zwykły lniany 1,30 za 1 kg

W ogrodzie Restauracji Ogrodu Zoologicznego odbędzie się w sobotę, 26 b. m. o godzinie 6 WIELKI KONCERT
orkiestry dętej z występem chóru oraz w niedzielę o godzinie 3.30. — Wstęp wolny!!!
W razie niepogody na sali.

Szan. Abonentom „Kurjera Pozn.“ donoszę, iż oprawiam codopiero ukończoną powieść p. t. „Biały Szwadron“ po bardzo niskiej cenie. Oprawa cała płócienna ze złotym napisem 80 gr. — bez napisu 60 gr.
INTROLIGATORNIA
Korzeniowski, Poznań, Wrocławska 18.

66 Licytacja buhajów rozplodowych
odbędzie się w czwartek, dnia 8 października 1936 r. na terenie Targów Poznańskich w Poznaniu. Otwarcie wystawy o godzinie 8-mej, początek licytacji o godzinie 11-tej. Droga licytacji sprzedanych będzie około 30 buhajów z pierwszorzędnych obór zarodowych.
Katalog otrzymać można w Sekretariacie Związku, lub w dniu licytacji na miejscu.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. KAMIENICE
Domek
1 mieszkaniowy w Puszczykowie za gotówkę kupie. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 95 241
Willa
klkumieszkańcowa, wpłaty 27.000, reszta amortyzacja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 909
Dom
czteromieszkańcowy, blisko Poznania, sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 95 615
Kupię
dom nowy Poznań, wpłaty 9 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 731
Kamienice
solidnej budowy
rodzime do 250.000 kupie. — Oferty tylko sprzedających Kurjer Poznański zdg 95 670
Dom — willę
nowa sześciomieszkańcowa przytaniek tramwajowy 60.000 gotówką sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 969

Kamienicę
Łazarz. Jeżyce kupie, wpłace — 60.000 przejmie hipotekę. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 671
Willa
komfortowa, ogrodem, garażem zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 95 634
Dom w ogrodzie
20 morg ziemi ogrodowej z inwentarzem, martwym i żywym, przy Poznaniu sprzedam za gotówkę 30 tysięcy zł. Pośrednicy wykluczeni. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 95 680
Willa
6-pokojowa, składem na sprzedaż. Cena 10.500. — Puszczykowsko. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 687
Kamienicę
nową sprzedam, dochód 7.500, wpłaty 45.000, oraz
Wille
dochód 3.500, wpłaty 25.000. — Gruszczyński, Pocztowa 20. zdg 95 779
Domek
z ogrodem w okolicy Poznania kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 951

Parcelę
1.000 m², Grunwaldzka, frontem na przewidziany duży park — przed osiedlem Banku Gospodarstwa Krajowego, sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 756
Kupię
domek czynszowy, gotówka 7.000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 752
Kilka
korzystnych kamieniec poleca — Dom Złociński, Poznań, Pocztowa 15. zdg 95 856
Dębiec
domek nowy, tani zaraz sprzedam. Gen. Umińskiego 20a, m. 23a. zdg 95 962
2. PIENIĄDZ
4.000,—
kto wypożyczy? Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 740
4. OSOBISTE
Używajmy
Gaja
przyprawę do zup. ng 16 067

Jeżeli
kapeluszy
modelowy
tani
Ines,
zdg 95 893
6. OŻENKI
Dla
mejsiostrzenicy, blondynki, lat 19, posiadającej skład, poszukuje męża, majątek pożądany. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 632
Kawaler
lat 30, szatyn, wzrostu średniego, posiada gotówki 9.000 zł, pragnie poznać celem ożenku pannę lat 20-27, z dobrej rodziny, posiadającą gospodarstwo na równym terenie z dobrą komunikacją. — Listy z fotografią i znaczkami 55 gr na odpowiedź uprasza Józef Oprychal, M. Paul Maillotte, a Wronogę par Genlis, Cote d'Or (Francja), zdg 95 887

7. SPRZEDAŻE
Kolonjalke
mieszkaniami egzystencją wyjazd. Adres Kurjer Pozn. zdg 95 394
Płachty
nieprzemakalne sprzedaje najtaniej Wejman, Poznań, Kościelna 17. zdg 80 333
Kolonjalke
towarem, dobrze prosperującą, tani, powód wyjazd. Adres Kurjer Pozn. zdg 95 922
„Meble W. Paetz“
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. Ng 15 239
Cześć kupię
Meble
nowe — używane —
dobre — tanie
spiesz na
Wrocławską 38
do nowotwartej
Komisowej Hali Mebli
30 pokoi kompletnych zamieniam na nowo używane. zdg 94 780

Skład
kolonialno-delikatesowy, mieszkaniowy, powód wyjazd. tani. — Adres Kurjer Pozn. zdg 95 437
Najwykwintniejsze
zarazem naitańsze
płaszczki i futra
Poranniki, Swetry, i płaszcze szkolne w nowym magazynie
A. Dzikowski,
Stary Rynek 49,
A-svznaty „Kredyt“
Pr 6 800-37. 74
Antyki
wielki wybór. Wielkie Garbary 20
Pr 6958-57.141
Wykonuje
sypialki mahoniowe, sprzedam tylko prywatnie. Strzelecka 31, m. 29. zdg 95 920
Restaurację
w centrum, z pełnym wyszynkiem, z powodu choroby sprzedam. Informacje Półwiejska 31, Dom Komisowy, zdg 95 919

